

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in veljá po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 29. rožnika 1894

List 26.

Za III. red.

Napake pri spovedi.

Ko so bili sv. Oče papež Leon XIII še škof v Perudžiji, pisali so pastirski list do duhovnov svoje škofije, v katerem gorko priporočajo III. red sv. Franciška. Med drugim pravijo: „III. red prinese mir in ljubezen v družine in v cele občine, in kjer se dobro osnuje družba III. reda, tam se razcvita cela versta najlepših čednosti.“ Veliko moč ima redovna molitev, visoke cene so dobre dela, ki jih opravljajo tretjeredniki, ali povem vam: da ima III. red toliko moč do posameznega človeka in do celih občin, zahvaliti se je večidel le sv. zakramentom, ktere pogosto prejemati so tretjeredniki dolžni po svojem vodilu. Pogosta spoved in sv. Obhajilo daje dušam tisto moč, da se zamorejo varovati večih grehov od dné do dné rasti v čednostih. Pa kakor povsodi, se tudi tukaj vrine marsikaj človeškega, in zavoljo tega včasih tudi ss. zakramenti ne obrode zaželjenega sadú — zlasti sv. spoved. Zatoraj bodem danes govoril o napakah in pomanjkljivostih, kterih se tretjeredniki radi deležne storijo pri svojih spovedih.

Razprava.

1. Za vsacega kristjana je silno imenitno, da si poišče za svojo dušo modrega in natančnega vodnika. Preden si ga izbereš, moli goreče; in kar potem spoznaš pred Bogom in pred svojo vestjo, to stori. Napéno ravnajo tisti, ki želé mehkih spovednikov ki bi njihovim napakam prizanašali, ali pa si volijo tacega spovednika, ki zná prav mehko na sercé govoriti in od kterega upajo, da se morda ne bo zoperstavil njihovim slabostim. Glejte, ti ljudje ne iščejo Boga,

ne hrepené po čistosti svoje duše, marveč iščejo sami sebe. Taki ljudje se pa tudi nočejo spovedovati drugemu spovedniku; rajši ostanejo dlje časa brez spovedi, če navadnega spovednika ni doma. Imajo jih več družih na izbiro, pa ne marajo. To kaže, da je pri nekterih veliko človeškega vmes, in da bi jim bila skorej oseba več, kakor zakrament. Take duše ne navdaja duh božji. Moder spovednik ima rad, da gredó spovedanci včasih drugam k spovedi. Saj imajo še nune (redovnice) po samostanih poleg navadnega spovednika še nenavadnega, ki vsake kvatre enkrat pride spovedovat jih. Lahko se namreč zgodi, da človek iz bojazni svojemu spovedniku ne razodene kake posebno kočljive stvari. Kaj bodo rekli, če jim to razodenem, misli si, in zamolči greh, mogoče celo velik greh. Zatoraj vam rečem: Deržite se spovednika, kterega ste po božjem navdihnjenji zbrali, in vbogajte ga. Če pa včasih ni mogoče priti do njega, ali če se vam iz drugih vzrokov potrebno zdi, spovejte se včasih tudi kteremu drugemu gospodu.

2. Kolikrat da naj greste k spovedi? Nekteri mislijo, da zdaj, ko so v III. red stopili, morajo kakor drugi vsak teden pristopiti. To ni ravno potreba. Pač pa ste dolžni vsak mesec. V tej zadevi ravnajte se po določilu spovednikovem. — Dandanašnji, ko je po deželi za 2—3000 duš komaj en sam duhoven, ne silite, da bi vas spovedal vsako nedeljo. Kdaj bodo pa drugi prišli na versto, ki so bolj potrebni od vas? Tretjerednice navadite se v petek in soboto spovedovati se, da bo potem v nedeljo prostor za druge. Ne drenjajte se ob tacih prilikah, velikoveč bodite vesele, da so drugi prišli k spovedi. Še prostor jim naredite. Tudi se navadite

ob pravi uri k spovedi priti, da duhovna brez potrebe ne mučite. Enkrat na teden spovedati se je dosti, saj taki lahko vse odpustke zadobijo skozi celi teden. Vendar so nekteri, ki včasih čez 3 dni zopet pridejo k spovedi, in sicer takrat, ko je z drugimi največ dela. To je nadležnost.

3. Glavna stvar pa je, da se za spoved dobro pripravite. V tej zadevi so velike pomanjkljivosti. Ker se ljudje večih grehov ne zavejo, se pa tudi za spoznanje malih premalo potrudijo, in zgodi se, da se spovedi veršé le tako iz navade. Najboljša priprava je vsakdanje, natančno spraševanje vesti. Ko pridete k spovednici, lepo, spodbudljivo se obnašajte. To bi rad povedal zlasti nekterim ptujim, ki se le preradi po cerkvi in mostovžih razgovarjajo, in ko spovednik pride, naenkrat k spovednicam planejo, nepripravljeni. Zatoraj se zgodi, da taki pri enem shodu po dvakrat, trikrat nazaj k spovedi pridejo, češ, to in to sem še pozabila. Glejte, to je silno nerodna razvada, ki ima pa vzrok le v tem, da se nekteri premalo pripravijo, ko imajo vendar dovolj priložnosti po poti in pred spovednico premišljevati svoj grešni stan. Ne drenjajte se nikoli pri spovednici. To težko dene spovedniku in kaže premalo ponižnosti.

4. Pri naših shodih in tudi sicer se lahko zgodi, da pride na enega spovednika preveliko spovedancev. Zatoraj je dobro, da spovedanci v takem slučaju očitno spoved precej odmoliijo, ko k spovednici pokleknejo, zlasti če spovednik sam to želi. Na ta način se veliko časa pridobi, in več jih pride na versto. Navadite se tudi sami od sebe povedati, kdaj ste bili zadnjič pri spovedi, ste li pokoro odpravili? Povejte tudi, če ste samskega ali zakonskega stanu. S tem boste spovedniku veliko časa in pa več vprašanj prihranili.

5. Pri spovedi sami je velika napaka, ako kdo, da svoje grehe olepša, pa druge toži. Ako bi n. pr. zak. žena jela tožiti: Gosp. duh. oče, jaz imam strašno hudobnega moža, večkrat se napije, potem pride domú, kolne in pretepa mene in otroke: otroci so tudi močno poredni, nič ne vbogajo; in pa sosed, sosed, ta mi nagaja, kjer mi more, družina me draži itd. Povejte, ali bi bila to spoved? To je treba povedati, da si, žena, premalo poterpežljiva, premalo modra, da moža takrat zmerjaš, kadar ni čas za to itd. Une grehe bo že mož ali sosed povedal, ženi se ni treba mesto družih spovedovati. Potem si pa zapomnite, da se je treba spovedovati le grehov svojih, ne pa čednosti. Napčno bi bilo tako-le se spovedovati: Angeljsko češčenje sem pozabil moliti, raztresen sem bil pri molitvi, pa ne rado-

voljno. To še ni greh za odvezo. Ali pa tako-le: Ne vem se ničesar spovedati; molim vsaki dan, k maši grem tudi vsako jutro, če je le moč; se vé, sitnosti pridejo zmirom, pa darujem jih Bogú. Glejte, to ni spoved, ker spovedati se je treba greha, ne pa čednosti in dobrih del. Tako se utegne zgoditi, da se kateri brez potrebe dolgo, dolgo spovedujejo, pa drugim, ki so bolj potrebni, čas in prostor jemljejo. Toraj, kdor se ničesar ne zaveda, naj to pové, potem pa naj se skesan izpové kakega greha iz prejšnjega življenja, da bo imel spovednik na kaj mu odvezo dati.

6. Grehov se je treba spovedati natančno, ne samo splošno. Ni zadosti, če kdo reče: Boga ali bližnjega nisem zadosti ljubil; nisem tako pobožno molil, kakor se spodobi do Boga. Povedati je treba natančno, kako se je pregrešil zoper ljubezen do Boga ali bližnjega, z besedo, djanjem in s katerim djanjem, ali tudi le v hudih mislih, željah, ali je bil v molitvah zanikeren, prostovoljno razmišljen itd. Zakaj če spovedanec tega ne pové, mu spovednik kar nič ne more pomagati in spovedanec ne more nobenega razločnega sklepa za popboljšanje storiti, kar je po vsem potreba.

Napačno bi delal tudi, kdor bi grehe silno na široko razkladal, cele povesti pripovedoval, pa zmirom zopet na staro nazaj se vračal, se spevedoval brez vsega reda. Tako se utegne zgoditi, da bi se nič ne popboljšal, ker mu manjka razločnega terdnega sklepa; škoduje pa tudi drugim spovedancem, ki nevoljni čakajo konca take brez potrebe dolge spovedi.

(Konec tega oddelka prih.)

Materino serce.

V spodbudo ljubi mladini.

(Konec.)

Sv. Duh govori o Mariji, preblaženi Devici: „Komu naj te primerjam, hči jeruzalemska? ker velika kakor morje je tvoja žalost.“ In stari Simeon ji je govoril proroško razsvetljen strašne besede: „Meč bolečine bo presunil tvoje serce!“ — In zopet drugje pravi sv. Duh o njej: „V solzah vtopljena joka, in vendar ni nikogar izmed njenih dragih, da bi jo tolažil.“ In najsvetejša Devica sama pravi: „O vi vsi, kateri greste mimo mene, glejte in pomislite, ali je katera bolečina moji jednaka!“ „Ne imenujte me lepo, temveč žalujočo, ker z grenkostjo me je napolnil Vsegamogočni.“ — „Izginila je luč mojih oči zaradi neštevilnih solzá; pretreslo se je dno moje duše.“ — Naj bo nam, zvestim otrokom Marijinim, jedna najsvetejših dolžnosti, da njo,

katera je hodila izmed vseh ljudi najbolj ternejevo pot, katera je terpela toliko žalosti in bolečine, da je ne more noben človek ne spoznati ne si je ne misliti, ter nas močno nagibati, — da njo v težkem terpljenju tolažimo, da jo z bridkim sočutjem spremljamo na grenkem potu in ji tako vlijamo tolažbo v grozno terpeče serce.

In kako naj tolažimo njo, katera je čutila toliko grenkost in toliko terpljenja zaradi nas grešnikov, ki smo s svojimi grehi križali njene Sina in ga z novimi grehi vedno vnovič križamo? Kako naj jo tolažimo? Kako izbrisemo najprej svojo težko krivdo? Kako drugač, kakor da prav priserčno in goreče častimo žalostno Mater Božjo — in namen teh verstic je, da vnamemo posebno mlade bralce in bralke za to prelepo in koristno pobožnost. Pomislite samo: Kaj bolj razveseli zvesto, ljubečo mater, kakor če jo pridni otrok tolaži v njenem terpljenju, in ji s priserčnim, gorkim sočutjem lajša bolečino? In tako storimo, ako hočemo prav pobožno in sinovsko častiti ljubo Mater Božjo v njenem silnem, neizmerno grenkem terpljenju. Zatorej vas prosim prav priserčno, ljubi moji mladi bralci in bralke, ne zamudite nobene priložnosti, da počastite žalostno Mater Božjo, ako vam je pri sercu vaš časni in večni blagor! Z dobrim sercem vam svetujem: Molite večkrat, ali vsaki dan, pri jutranji in večerni molitvi Očenaš in Češčeno Marijo v čast žalostni Materi Božji! Zelo bi tudi priporočal, da se na pamet navadite in prav od serca molite prelepo pesem: „Stabat Mater dolorosa“, itd., — „Žalostna je Mati stala — Tam pod križem je jokala — Ko na njem je visel Sin“, itd.! S tem dobite tudi odpustek sto dni, katerega so podelili papež Pij IX vsem, ki to pesem prav pobožno molijo. Svetoval bi vam tudi, da ta odpustek naklonite vernim dušam v vicah. S tem ne pridobite samo zase zakladov za nebesa, ampak podajete tudi pomoč in rešitev najubožnejšim izmed ubogih, ljubim vernikom v vicah, kateri tako hrepené po prijateljih in dobrotnikih, da bi molili zanje pri usmiljenem Očetu; tako si pridobite prijateljev, kateri vas ne zapusté nikdar, kateri ne pozabijo dobrot, ki ste jim jih podelili s kerščanskim usmiljenjem, in bodo prosili ljubega Boga blagoslova in sreče za vas že v tem življenju, posebno pa vam sprosijo, kar je najpotrebnejše, najnimitnejše — to je, srečno zadnjo uro. — Kadar pridete v cerkev, kjer je oltar ali slika ljube žalostne Matere Božje; tedaj, dragi moji, pojdite tje, pokleknite, zbrani pobožno roke sklenite in molite prav vneto in priserčno. Priporočite materi božjega usmiljenja, ki je vrata nebeška,

skozi katera samo nam je mogoče priti k Jezusu — priporočite ji svoje potrebe, kakor tudi potrebe svojih staršev, sorodnikov in dobrotnikov; tako usmilila se vas bo gotovo in vas uslišala, ako je to, kar prosite, vam v pravo srečo. Saj je že naša dolžnost, da smo hvaležni nebeški Milostni materi za vse, kar je prestala za nas. Tudi je za nas, uboge Evine otroke, neizmerno veliko tolažbe v tem češčenju, ker kaže nam vzgled junaške poterpežljivosti, pohlevnosti in vdanosti v terpljenji. Kdo naj bi bil nepoterpežljiv, nezadovoljen, kdo naj bi tožil, če mu morda terpljenje greni življenje, ako pomisli na blaženo Devico, katera je popolnoma prostovoljno in iz ljubezni do Boga terpela vse grenkosti zemeljskega življenja. Ako nam torej hoče serce premagati nezadovoljnost, čmernost in maloserčno omahovanje, — o tedaj pogledjmo na podobo terpeče Matere, katera je vsakemu terpečemu sercu ljuba in draga, ker je tolažba v vseh bolečinah.

Ne pozabimo nikdar, da je žalostna Mati Božja dobrotljiva pomočnica v vseh naših potrebah. S svojo mogočno priprošnjo v nebesih varuje in rešuje Marija svoje otroke nešteti dušnih in telesnih nesreč, ali pa jim dá vsaj tolažbo in moč, da terpe poterpežljivo in stano vitno. Kamor pogledamo po tem svetu, povsod je samo uboštvo in nadloge, jokanje in žalovanje, in ves svet je zares velika, široka solzna dolina, v kateri se človeštvo še vedno pokori za Adamov in svoje grehe. V vsem tem pa je žalostna Mati Božja ljubeznjiva tolažnica, katera vsem, ki terpijo, stoji na strani ravno zato, ker je prestala toliko težkega terpljenja, in je tolažnica žalostnih, odkar vživa nebeško slavo.

In tako pogledjmo k sklepu še enkrat v zvesti, sinovski ljubezni k Milostni materi in prosimo jo prav iz dna svojega serca: „Prosi za nas, da ne zanemarimo dragocenega časa milosti, temuč ga modro uporabimo z dobrim življenjem in s pripravljanjem na srečno smert. In kadar pride odločivna ura, ne zapusti nas, o Mati našega Zveličarja, temveč pomnoži svojo pomoč. Pomnoži svojo sladko materinsko ljubezen in bodi pri naši smertni postelji s svojim mogočnim varstvom. Odženi strašnega sovražnika naših duš, o močna Gospá, ki si kači glavo sterla. Poživi nam vero, vterdi upanje in ohrani nas v ljubezni in milosti božji do zadnjega zdiha. Napolni nam serca s tolažbo in olajšaj nam grenkobe smerti. Razgerui, o milostna Mati, našim umirajočim pogledom blaženo domovine nebeško in pokaži nam Jezusa, preblaženi sad svojega telesa. In kadar mine odločivni boj, sprejmi naše duše, spravi jih s svojim Sinom,

priporoči jih svojemu Sinu, da nas vse, ki te častimo, Mater bolečin v globoki ponižnosti in detinski ljubezni — milostno in usmiljeno sodi in nam pridobi večno življenje.

Prof. Janez Repič.

Šestnedeljska pobožnost sv. Alojzija.

Po mnogoterih krajih imajo bogoljubni kristjani, posebno pridna mladina, prelepo navado, da opravljajo šestnedeljsko pobožnost v čast sv. Alojziju. Obhaja se pa ta pobožnost šest nedelj zaporedoma, ali pred, ali po prazniku sv. Alojzija, ali v kakem drugem letnem času. Kdor vsako teh nedelj vredno prejme zakramenta sv. pokore in sv. Rešnj. Telesa in opravi vsak dan še kako drugo bogoljubnost, n. pr. kako molitev, premišljevanje Jezusovega terpljenja, rožni venec, ali kako molitev k sv. Alojziju, zadobi vsako nedeljo popolnoma odpustek. Kdor pa kako nedeljo, iz katerega-koli vzroka izpusti, tudi odpustka ni deležen.

Posebno se pa v današnjih tako nevarnih časih priporoča mladini opravljati to pobožnost, zlasti, ker je papež Benedikt XIII odločil sv. Alojzija kot posebno varha mladini. Ohranitev nedolžnosti, pravo srečo že na tem svetu zadobiti, čisto ljubezen do nebeške Matere Marije in do ss. zakramentov si vzbuditi in si mirno vest pridobiti, so dragoceni zakladi, ki obilno poplačajo in obdarujejo onega, ki vredno opravlja to pobožnost. — Blagi mladeneč, ki se čutiš slabega v dobrem, začni opravljati to prelepo pobožnost in boš se v čednosti močno vterdil.

Prejemanje gosto ss. zakramentov je že od začetka sv. Cerkve bilo v navadi in pobožni cerkveni učenjaki so to že takrat z največjo gorečnostjo priporočali, ker tako se najložje obvarujemo pogostega grešenja, in po tem takem hodimo tudi po poti, ki pelje v nebeško domačijo.

Lahko bi pogosto veliko večje število, zlasti mladeničev in devic, opravljalo to, vse hvale vredno pobožnost, ko bi se hotela mladina zavedati, v koliki nevarnosti se nahaja, ki ji preti pogubo; gotovo bi se zatekali k svojemu zavetniku sv. Alojziju ter ga prosili pomoči, katero bi brez dvoma tudi našla.

Kdor zvesto časti varha mladine, sv. Alojzija, kdor vé že iz raznih dogodkov, koliko mladih duš je že on iz nevarnosti rešil, jih otél gotove pogube, ter jih pripeljal k Bogu; ta bode gotovo rad pristopil k njegovim častilcem in opravljal šestnedeljsko pobožnost v svojo srečo in zveličanje.

Pač so srečni oni kerščanski otroci, ki vedó, kaj je bil sv. Alojzij in kako svetó je opravil prvo sv. obhajilo; srečni so, ki se ravnajo po njegovem vzgledu ter ga posnemajo — v sveti čistosti.

Če si je pobožen mladenič življenje sv. Alojzija v spomin vtisnil, in ako je deklica podočena v sveti Alojzijevi čistosti, bode vsakdo tudi iz serca rad in pobožno opravljal šestnedeljsko pobožnost sv. Alojzija.

Naj se torej v velikem številu vdeležuje mladina te pobožnosti, saj že tako svet vedno toži zaradi razuzdane mladine; naj vé svet tudi kaj lepega povedati o naši mladini! Mnogi imajo prav lepo priliko n. pr. o počitnicah opravljati šestnedeljsko pobožnost in s tem se vterjevati v veri, upanji in ljubezni, v čistosti in družih čednosti.

Spominek z groba ss. apostolov Petra in Pavla v Rimu.

I. Responsorij v čast sv. Petra apostola.¹⁾

Si vis patronum quaerere,
Si vis potentem vindicem,
Quid jam moraris, invoca
Apostolorum Principem:
**O sancte coeli Claviger,
Tu nos precando subleva,
Tu redde nobis pervia
Aulae supernae limina.²⁾**

Ut ipse multis poenitens
Culpam rigasti lacrimis,
Sic nostra tolli poscimus
Fletu perenni crimina.
O sancte coeli Claviger...

Sicut fuisti ab angelo
Tuis solutus vinculis,
Tu nos iniquis exue
Tot implicatos nexibus.
O sancte coeli Claviger...

O firma Petra Ecclesiae,
Columna flecti nescia,
Da robur et constantiam,
Error ne fidem subruat.
O sancte coeli Claviger...

Če si želiš zavetnika
In variba mogočnega,
Kaj se mudiš? kar kliči ga,
Glavarja apostoljskega:
**O blaženi nebés Ključar,
Pristopi nam v pomoč s prošnjo,
Dvoran nebeških daj vrtar,
Da vanje vhod odpert nam bo.²⁾**

Si sam se pokoril ostro,
Za greh svoj mnogo solz prelil;
Tako v solzah mi prosimo,
Da greh bi nam izbrisan bil:
O blaženi nebés Ključar...

Kot sam si bil od angelja
Verig železnih oprosten,
Oprosti grehov nas dolgá,
Ko v toljke vsak je zapleten:
O blaženi nebés Ključar...

O terdna skala Cerkve Ti,
Stebèr močan, neodjenljiv,
Daj k stanovitnosti moči,
Da vere greh ne bo kalil:
O blaženi nebés Ključar...

¹⁾ S tablice, pripete ob grobu sv. Petru v Rimu. Tako tudi naslednji Responsorij v čast sv. apostola Pavla.

²⁾ Ta odstavek se po vsaki kitici ponavlja.

Romam tuam qui sanguine
Olim sacrasti, protege
In Teque confidentibus
Praesta salutem gentibus.
O sancte coeli Claviger...

Tu rem tuere publicam,
Qui colunt fideliam,
Ne laesa sit contagiis.
Ne scissa sit discordiis.
O sancte coeli Claviger...

Quos hostis antiquos dolos
Instruxit in nos, destrue
Truces et iras comprime,
Ne clade nostra saeviat.
O sancte coeli Claviger...

Contia furentes impetus
In morte virtus suffice,
Ut e supremo vincere
Possimus in certamine.
O sancte coeli Claviger...
(Gloria Patri et Filio et Spiritui S.)

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio
Cum Spiritu Paraclito
Nunc et per omne saeculum.
O sancte coeli Claviger...

Antiph. Tu es pastor ovium Princeps Apostolorum, Tibi traditae sunt claves regni coelorum.

Ÿ. Tu es Petrus.

Ŕ. Et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

Oremus. Apostolicis nos Domine, quaesumus, beati Petri Apostoli tui attolle praesidiis, ut quanto fragiliores sumus, tanto ejus intercessione validioribus auxiliis foveamur; et jugiter apostolica defensione muniti, nec succumbamus vitiis, nec oprimamur adversis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan.)
(Konec drugi pot.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

S hribov. (Marija, naša pomočnica.) Marija se ne imenuje zastonj pomoč kristjanov; poslušajte!

Bil je lep poletni večer. Solnce se je že davno poslovilo od lepih ravnin in že se je prikazala luna v velikanski krogli izza gôr. Veseli ptički, ki so po dnevu hvalili Stvarnika s svojimi milo-donečimi popevkami, so potihnili in se poskrili v varne kraje.

Ljudje so že bili večinoma zbrani v hišah pri večerji, ali pa so se hladili v blagodejnem mraku. Povsod pa je vladalo nekako veselje med družbo; saj je bil nedeljo-večer in ta večer se človek, ki je celi teden težko delal, razvedruje um in neka posebna zadovoljnost se mu vseli v serce, posebno, ako je porabil nedeljo v službo Božjo.

Veseli so bili res ta večer tudi prebivalci majhne slovenske vasice, le pri Tinu za gričem bi bilo oko zastonj iskalo veselih obrazov.

Obvaruj Rim, ki si ga kdaj
Posvetil z lastno kervijo;
Narodom vsem rešenje daj,
Ki verno v Tebe upajo:
O blaženi nebés Ključar...

Ti v varstvo sprejmi vernike,
Soseske njih, ki Te časté,
Pred kugo da imajo mir
In ne razdvaja jih prepír:
O blaženi nebés Ključar...

Sovražne zanjke satana
Raztergaj nam nastavljene,
Odženi zmaja ljutega.
Da nam zdivjan ne škoduje:
O blaženi nebés Ključar...

Ko v smerti silo vso napne,
O pridi takrat nas podpret,
Da v zadnji vojski moč nam je
Ga zmagati in se otét'.
O blaženi nebés Ključar...
(Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu.)

Čast bodi Očetu in Sinu,
In tudi Duhu svetemu.
Kot v začetku tako zdaj,
In vselej in na vekomaj.
O blaženi nebés Ključar...

Predpév. Ti si pastir ovac, pervak apostolov, Tebi so izročeni ključi nebeškega kraljestva.

Ÿ. Ti si Peter (skalnik).

Ŕ. In na to skalo bom sozidal svojo Cerkev.

Molimo. O Gospod, podpri nas, prosimo, z apostoljsko pomočjo svetega Petra apostola Tvojega, da kolikor smo slabiji, toliko močnejše brambo dobivamo na njegovo priprošnjo in da nas vedno varovane z apostolsko brambo ne zmagajo pregrehe in ne potarejo nesreče. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

V hiši je milo jokala uboga žena; z obraza ji je odsevala tuga in muka. Čez nekoliko časa se je utešila, pokleknila pred Marijino podobo, ki je visela na steni, lepo okinčana z dišečimi šmarnicami, ter se je zatekla z zaupljivim srcem k nebeški Materi, imela ji je veliko potožiti — zelo veliko — uboga žena!

Bleda sirota, bila je žena nekdanj precej imovitega Tina. Več let sta zakonska srečno skupaj živela; bil pa se je Tin naveličal zakonske zveze, ter je z mnogimi tovariši jél misliti na tujo deželo; zapustivši doma ubogo ženo in gre po svetu in zajde daleč proč od rojstne vasi. Pa ne samo, da je mož zapustil rojstno vas, zgubil je tudi najboljši zaklad.

Znotranji červ se je vedno hujše oglašal v moževem sercu in, ni miroval ne po noči ne po dnevu. Konečno je začel iskati nesrečni mož mirú v pijančevanju in v zanikarnih tovaršijah, katere so mu res popolnoma okamenile poprej še čuteče serce; delo

je popustil in pridružil se je druhali, ki hodi po prepovedanih potih ter si jemlje s silo tuje blago, da, popolnoma se je popačil.

Tinka je vsled mozeve izgube od dne do dne slabejša postajala; ker je morala s tujimi ljudmi gospodariti, šlo je gospodinstvo rakovo pot; dolgovi so se množili in konečno so upniki izročili posestvo sodnji, ker jim ni mogla o pravem času vrniti posejenega denarja.

Kljub tem neizgodam pa je uboga žena voljno prenašala vse težave in se je zatekala šestokrat h Kraljici nebes in zemlje. Njej je vse zaupala, Njej je sebe in zgubljenega moža priporočala.

In tako se je tudi nekoj, ko je zadnjikrat bivala v lastni hiši, na predvečer očitne dražbe zatekla h Kraljici majnikovi, ter jo je iskreno prosila, naj ji izprosi pomoči pri Bogu, da bode svojo ji pretečo nezgodo voljno prenašala in naj ji privede zgubljenega moža zopet na pravo pot.

Dolgo je molila revica, konečno pa so jo zajele čudne sanje. Gledala je, kako je njenega moža pripeljala belo oblečena žena domú; bila je ta žena sama Marija. Temu prizoru je pa zopet sledil žalostnejši; videla je, kako so se kupci poganjali za njeno posestvo, dokler je ni konečno neki oderuh kupil in takoj jo pognal iz hiše. Grozne sanje.

Rodilo se je lepo jutro. Veselih ptičic glasi so že doneli proti nebesom, da počastijo Stvarnika nebes in zemlje; tudi po spalnicah so že začeli ljudje gibati. Vzbudila se je že tudi Tinka in na neko terkanje je hitela odpirat vrata. In glej — kdo je pred vrati? — Njen mož, katerega že dvajset let ni videla, tisti hudobni mož, ki jo je spravil v tako nesrečo, jo prijazno nagovori ter jo prosi za zamiro in obeta, da nikoli več ne bo kaj tacega počel. Solze radosti so močile obema obraz njemu in ubogi ženi.

Ali nova skerb je kalila to nedolžno veselje. Bližal se je namreč čas javne dražbe. Akoravno težko, pa vendar je Tinka naznanila to žalost svojemu možu.

Ne žaluj, žena, prinesel sem dokaj denarja seboj, ki sem si ga v zadnjem času prihranil v tujini, in lahko poplačam dolgove. Zdaj me pa poslušaj, žena, komu se imava zahvaliti, da sva zopet domá v hiši. Ko sem bil prišel v tujino, vdal sem se pregrešnemu življenju in sem že popolnoma zamoril dobro vest. Neko soboto zvečer pa slučajno zaslišim iz neke cerkve besedo: Češčena si Marija...

Kakor blisk so me pretresle te besede, katerih že tako dolgo nisem več izgovarjal, vest se mi je oglasila in nehoté sem začel moliti: „blažena si med ženami“ i. t. d. Začel sem se kesati svojega grešnega življenja, spravil sem se z Bogom in sem sklenil, zanaprej pošteno živeti in ko si po pravičnem potu prislužim nekoliko denarja, se zopet poverniti v domači kraj. In glej, danes sem spolnil, kar sem obetal pred pol letom pred Marijino podobo! Zdaj pa recite, ni li to očitna milost Božja, ki nama jo je Marija izprosila? končal je mož svoj govor.

„Res, Marija naji je uslišala, Ona je najina Pomocnica; zato pa jo hvaliva in slaviva vekomaj!“ priterdila je žena.

Po tacih prijaznih pogovorih je šel mož k upnikom, ter jim je poplačal dolgove. Doma pa se je zopet vselila sreča in zadovoljnost, katere sta zakonska že veliko lét vživala. Kovačev.

Iz Štajerskega. (Zakasnjeno.) Draga Danica! že dolgo nisi nobenega dopisa prinesla iz naše zelene Štajerske dežele. Dovoli, da Ti jaz nekaj poročil pošljem. (Serčna hvala. Vr.)

Pri nas je še kaj lepa spomlad. Sadno drevje je letos prav lepo cvetelo in upamo, da se bomo v jeseni tudi obilega sadú veselili, Bog nas le hudega vremena varuj; pa žali, po mnogih krajih je že klestila nepriljubljena toča po poljskih pridelkih. Z žalostnim srcem smo gledali, kako nam je spodkopavala ta grozna morilka naš up. Pa, hvala Bogu, zdaj še ni škoda velika, da bi se le več ne prikazala.

Ker nas pa le Bog pred hudim vremenom rešiti more, zatoraj, predragi, zatekajmo se pridno k Njegovim pomoči, prosimo Ga in zdihujmo k Njemu: Hudega vremena reši nas o Bog!

Majnikova Kraljica se tudi pri nas lepo časti. V vseh večjih cerkvah se opravljajo pobožnosti Njej na čast. Verniki se z veseljem vdeležujejo opravil. Seveda tudi tukaj ni brez takih polomikanih ljudi, ki prihajajo v cerkev le zato, da nečast delajo Mariji in begajo njene častilce. Pa, nikakor se ne dajmo motiti; Bog je pravičen in na sodnji dan bo vsakemu poplačal po njegovih delih.

Le zatekajmo se radi k Mariji, ter se Njej priporočujmo in jo prosimo, naj nam Ona varuje sveto Cerkev hudih sovražnikov, ki se množijo v svojo lastno pogubo.

Toliko za danes, drugokrat morda kaj več. (Hvala že naprej. Vr.)

Razgled po svetu.

Zagreb. Nadškof dr. Juraj Posilović pride 7. jul. okoli 5ih popoldne v Zagreb s posebnim vlakom in naslednji dan, 8. mal. serp., osmo nedeljo po Binkoštih, bode slovesno vmeščenje novega nadpastirja.

Magyarsko. Marijansko kraljestvo je otemnelo po judovsko-framasonskem kvasu. En del magnaštva je sam sebe in deželo do tal ponižal: 4 glasovi košutovskega liberalizma so bitvo dokončali. Od 344 magnatov, ki imajo pravico glasovanja, jih je prišlo 252, in oddalo jih je glas za tako imenovani civilni zakon 128, zoper to nesrečno postavu pa le 124. Večina sicer ni vredna imena, vendar se je veseli celi pekel in vsi sovražniki katoliške Cerkve. Koliko magnati derže s katoliško Cerkvijo, kaže to, da jih 92 ni bilo pričujočih, ki bi bili z igračo lahko pod klop vergli krivoversko počenje košutovcev in judovsko-framasonov.

Kaj je civilni zakon? Civilni zakon imenujejo to, da kak svetnjak ali civilist ženine in neveste poročuje in ako to ima postavno veljavo ter se brez tega zakon ne priznava. K taki zmešnjavi je pripravljaval svet že Luter Martin, ki je učil, da zakon je le posvetna pogodba in zveza. Kristus pa je drugač učil in naznanil, da zakon ima Bog v svojih rokah, rekoč: „Kar je Bog zvezal, človek ne sme razvezovati.“ Zato je zakon zakrament, ki ga ima Cerkev v oblasti, ne pa kakoršen koli človek, ki utegne sam živeti v kakem divjem zakonu, ali pa v nobenem ne. Zato Kristusova cerkev nikoli ne more priterditi načelu civilnega zakona.

Se vé, da framasoni s prekucuhi in brezverci mislijo drugač, ker sploh za nobeno vero nič ne

prašujejo. Moderni judje so pa sploh sovražniki katoličanstva, in kakor so njih očetje križali Kristusa, tako križajo zdaj njegovo Cerkev in bi jo rajši danes kot jutri z zemlje izpihnili. Zato se tudi zdaj tako neizmerno veselje, ko je s 4 glasovi sprejet civilni zakon na Ogerskem (!). Kako nekje bo oholi magyarske berke vihal, ako nato pride, da ga bo kak judovski rabi v zakon zvezal?

In čudno je, ali pa tudi ne čudno, kako se dunajski judovski časniki zdaj smejajo in norčujejo z vso prederznostjo čez Rim, škofe itd.! — Še celo molitev katoličanov smešita „Neue Freie Presse“, „Wiener Tagblatt“, ko so namreč Boga prosili za zmago in niso bili uslišani! Toda, Bog že vé, zakaj zdaj Magyarske tepe, pa gorje veliko bolj še tistim, katerim je šibo v roko dal, ter kaznuje ogersko deželo s poganskimi šegami — in ob enem že zdaj z grozovitimi povodnjimi na širjavo in daljavo. Kaj pa, da zdaj ves Izrael in z njim vse framptonstvo zacvili, ako kdo kakemu prederznemu judu le malo na pavec stopi; pa tudi te judovske zasmehovanja so zapisane v sodnjih bukvah. Kako so se potuhnjeno rugali, ko so bili s pomočjo poganov Kristusa na križ spravili; toda prišlo je strahovito razdjanje Jeruzalema, katero jim še zdaj zvoní po ušesih!

Laško. Ako se z magyarskim „košutovanjem“ in „wekerlevanjem“ primerja to, kar se godí že precej lét po Laškem, pa mnogotero tudi drugod, — obhaja človeka misel, da smo v začetku antikristovih časov. Ni dosti, da je Rim že veliko lét od tujcev v oblast vzet, kateri na mnoge načine vero tarejo in Cerkev plenijo, oni tudi osebni delavnosti cerkvenih služabnikov hudobne zadržke stavijo. Beneški patrijarški sedež n. pr. ima že leto in dan od papeža izvoljenega patrijarha, kardinala Jožefa Sarta, kateri pa ne more službe nastopiti, ker mu laška vlada iz sovražljivosti zoper sv. Očeta tako imenovani „exequatur“ ter vladino priterjenje odrekuje, akoravno do tega nobene pravice nima in tako je škofija že poltretje leto brez vikšega pastirja. Ravno tako dela laška vlada z več kot dvajset drugimi škofijami. Bridko toži časnik „Difesa“ v Benedkah, da „brezbožna središnja vlada, to je, do vsake vere vñemarna svetna oblast, pustí rabinu prosto učiti talmud, waldensarju, ki je tolmač Kalvinov, čestita, materijalistom, razširjateljem bogokletstev zoper Boga, Marijo D., zoper verske obrede in skrivnosti, obrambo daje, prederzne se pa, papežu, namestniku Kristusovem, in njegovim pravnim poslancem (škofom) prostost pleniti, da bi ne zverševali oblasti, ki so jo naravnost od Kristusa prejeli.“

Vzhodnja Indija. (Bolnišnica sv. Jožefa za gobovce v Mangaloru. Južna Kanara) (Konec.) Ni pa bilo v minulemu letu brez žalostnih dogodkov; najžalostneje je bilo to, da so nam pobegnili nekateri gobovci. Meseca septembra zapustili so neko jutro zgodaj trije bolniki skrivaj bolnišnico, vzemši seboj par novih rjuh, sandál in drugih podobnih reči. Bati se je bilo, da bi jih še več ne posnemalo ta nesrečni zgled. Vendar se je posrečilo po serčnosti našega oskerbnika g. G. F. F. Power-ja in policijskega nadzornika Stewart-a Miller-ja, da so v kratkem vjeli vse tri tatove. Dobili so po par tednov zapora. Ko so dosedeli, jih seveda nismo več sprejeli v zavod.

Gospod Stewart Miller je storil tudi veliko uslugo celemu mestu Mangaloru s tem, da je gobovcem strogo prepovedal beračiti po ulicah. Bati se je bilo, da bi ne našli zdravi ljudje te strašne bolezni, če bi občevali s temi nesrečnimi.

Zadnji čas smo izročili skerb za svoje gobovce mlademu medicinskemu asistentu; ta daje tudi zdravniške svete bolnikom, ki prihajajo iz mesta in okolice. Za svoj trud prejema na mesec po 45 rupij. Njegova dolžnost je, da obiše vsak dan z menoj vred celo zavetišče in da sprejema bolnike zjutraj od 9.—12. in od 3.—6 popoldne. Na mesec se oglasi pri našem hišnem zdravniku okrog 600 bolnikov; toda $\frac{3}{4}$ izmed teh jih sprejema zdravila zastoj. Gobovce zdravimo največ z Matthei-jevimi homeopatiškimi zdravili z otiranjem in brizganjem z merzlo vodo in s toplimi kopljami, katere pridejo po jednokrat na teden na versto. Razven tega rabimo zunanja zdravila: „vaselin, fenil in hydrastis.“ Gobove, pa še ne z ranami pokrite ude naših bolnikov zdravimo s „chrysarobino;“ za časa merzlice ali disenterije pa dajemo bolniku homeopatična zdravila.

V najlepši luči kažejo naše zavetišče že navedene besede iz lista gospé Wenlockove. Razun tega je že več drugih oseb davno priznalo, da daje skerb in postrežba v mangalorski bolnišnici gobovcem veliko večjo tolažbo, kot kje drugje. Da je zdravstveno stanje gobovcev primeroma povoljno, to je pač vpliv Mattei-jevih zdravil in pa pogostih kopelj, ki so po našem mnenju največje važnosti.

Slednjič moram dodati, da prejmemo s serčno hvaležnostjo vsak dar v korist ubogim gobovcem, tembolj, ker se sedaj oglašá vedno več teh nesrečnih v našo bolnišnico.

G—c.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali serpan (julij).

a) Glavni namen:

Cerkvena prostost.

b) Posebni nameni:

- 1. Praznik dragocone korvi našega G. J. Kr.** Ta in vsak dan meseca vse naznanjene, pa še ne zaboležene ali hitro nastale zadeve. Cenjenje odrešenja. Povzdig in edinost kat. tiska.
- 2. Marijine obiskovanje.** Od socialne demokracije najhuje napadeni kraji. Najbolj stiskani Marijini otroci. Nekerščeni otroci.
- 3. Sv. Evlogij.** Spreobrnjenje mnogih od Boga odtujenih duš. Hudo bolni in umirajoči. Obvarovanje poštenih družin pred popolnim pogrèzom.
- 4. Sv. Urh.** Gojenje pobožnosti do Jezusovega Serca po duhovskih semeniščih. Odvernitev zlobnih naklepov. Zidanje in popravljanje cerkvá. Hromci in protinasti ljudje.
- 5. Sv. Ciril in Metod.** Slovanski narodi. „Duhovni in obhajanci.“ Starodavno sadišče kat. življenja na Moravskem.
- 6. Sv. Goar,** spozn. Telesna ; tev za izverševanje stansovskih dolžnosti. Moč v nevarnih skušnjavah. Zidanje cistercijenskega samostana.
- 7. Sv. Edilburga.** Pridobitev dobrega glasu. Sodelovanje s poklicno milostjo. Vmeščenje sòlskih sestrá.
- 8. Sv. Elizabeta, kralj.** Portugalsko. Duh ponižnosti in pobožnosti za ženski stan. Odvernitev žalostnih razpertj.

9. **Sv. Veronika.** Ohranitev stanovitne hrabrosti mnogih izvrstnih Kristusovih služabnic. Bodoče prednice. Afrikanjski misijoni.

10. **Sv. Amelberga.** Služabnice. Obvarovanje pred nezvestobo. Povernenje tujega blaga. Pomoč v hudih živčnih boleznih.

11. **Sv. Pij I.** Sv. Oče. Avstrijski cesar. Zmaga nad zelo hudimi strastmi. Veliko umobolnih.

12. **Sv. Janez Gvalbert.** Odločnost v izvrševanju dobrih skl-pov. Kersčanski vojaki. Odprava mešanih zakonov.

13. **Sv. Anakiet.** Mladina v brezverski in nenravni družbi. Važne poklicne zadeve. Vspah pri kmetijskih podjetjih.

14. **Sv. Bonaventura.** Frančiškanski red. Blagoslov za znanstvene podjetja. Vredno prenovljenje svetišča v Loreti.

15. **Sv. Henrik.** Katoliške knežje hiše. Azijanski misijoni. Odvrenjenje velikega pohujšanja. Povzdig duha od čutnih stvari k nadnaravnim. (Konec sledi.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Bolna oseba za zdravje in pomoč. — Bolna prosil Boga zdravja na priprošnjo Marije Device. — Preostuden preklinjavec, priporočen Jezusu na Križu, preklinjevanemu od nehvaležnih judov, da bi se na priprošnjo žalostne Matere Božje in sv. Jožefa spreobrnul.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Nove maše obhajali bodo čč. gg. letos tako-le: g. Frančišek Bernik, 5. avg. na Trati pri Poljanah; g. Feliks Knižek, 5. avg. pri sv. Jakobu v Ljubljani; g. Andrej Krajec, 5. avg. v Stari Cerkvi pri Kočevji; g. Janez Medved, 29. jul. v Št. Vidu pri Zatičini; g. Anton Mezeg, 22. jul. pri Sv. Petru v Ljubljani; g. Janez Pristov, 29. jul. na Breznici; g. Janez Štrukelj, 29. jul. v Št. Vidu nad Ljubljano; g. Frančišek Traven, 29. julija v Smledniku; g. Jožef Volc, 5. avg. v Olševku; g. Jožef Vrankar, 5. avg. v Špitaliču; g. Frančišek Bleiweis, 29. jul. v Naklem; g. Anton Čadež, v praznik sv. Ane pri M. P. na Brezjah; g. Janez Dolinar, 5. avg. na Dobrovi; g. Frančišek Finžgar, 5. avg. na Breznici; g. Jožef Juvanec, 22. jul. v Planini; g. Anton Oblak, 29. jul. v Horjulu.

Ljubljana. Apostoljsko pismo sv. očeta Leona XIII. Novo pisanje sedanjega papeža nima napisa „okrožnica“ ali „enciklika“, ampak „apostoljsko pismo“, ker ni namenjeno samo katoličanom, temveč vsim narodom pod solncem. To pismo, djal bi, je nekak testament Leonov za ta svet. Jezus je apostelnom pri slovesu priporočal edinost, tako tudi Leon XIII. obrača se apostoljsko pismo najprej k nevernikom in on — „luč z neba“ — jih vabi, da naj pridejo na luč, naj se dajo obsijati solncu resnice in pravice. — Potem pa se obrača k razkolnikom na Jutrovem in posebej k slovanskim. Dalje išče pridobiti zmotene pro-

testante; obsoja framasone; pojasnuje blagre kerščanstva in sploh pojasnuje, kako bi se človeštvu v sedanjih zadregah dalo pomagati. — To reč bo treba še pozneje obravnavati; za zdaj bodi samo opomnjeno, da je potreba vernikom zvesto moliti, naj bi „apostoljsko pisanje“ to doseglo, kar želé sv. oče Leon XIII. Zlasti tiste molitve, ki so jih sedanji papež zapovedali moliti po vsaki sv. maši, naj bi verniki z mašnikom vred prav zvesto molili, ker s tem se brez dvoma dá prav veliko od Boga sprostiti.

Duhovni kurat na ljubljanskem Gradu je postal č. g. Ign. Žitnik, stoljni vikar, sedaj v Rimu, in deželni poslanec.

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa bo prihodnji četrtek dne 5. julija obhajala svojo redno mesečno pobožnost v samostanski cerkvi pri gg. Uršulinkah. — Zjutraj ob 1/7 bo sv. maša z blagoslovoma in skupno sv. obhajilo; na večer ob 1/26ih pa nemaška pridiga in litanije z blagoslovoma ter bratovske molitve.

Zahvala. Preteklega leta 19. sept. umerli gosp. tergovca Jožef Bernard je volil za brano ubožnih dijakov 100 gld. a. v., ktere smo 25. t. m. res prejeli po c. kr. notarju g. dr. Fr. Voku. Tolike dobrote ne smemo pozabiti in ko se vsak dan pri sv. maši spominjamo živih in umerlih dobrotnikov naših dijakov, bode v god obiskovanja Marije D., 2. julija ob 1/8, še posebej sv. maša za ranjc. gosp. Jožefa Bernarda in za njegovo sorodovino. Vr.

V. č. g. nadžupnik Jan. Zorc je hudo obolel na nogi in bodi prijateljem v gorečo molitev priporočen.

Nevesta Kristusova. Ta silo priljubljena knjiga se vnovič tiska in pride v založbi „Katol. bukvarne“ v kratkem na svitlo.

Najdena je zapestnica ali naročnica ne daleč od Šenklaške cerkve, in ker je že del časa ter ni nihče prašal po nji, je nam izročena da naj jo ober-nemo za ciborij na Brezjah, ako se kdo v kratkem ne oglasi.

Iz Paleortsi v Macedoniji došlo je veselo naznanilo, da sta srečno došla zvonova, napravljena od Kranjcev, vlita od g. Samasa v Ljubljani. Prihodnjič obširnije naznanilo.

Za ciborij na Brezjah. Neim. v dober namen 1 gl.

Dobrotni darovi.

Za dijasko mizo: Nektare dobrotnice 1 krono. — Frančiška K. 1 gld. — V. č. gosp. župnik M. Preželj 6 gld. — Častilci sv. Alojzija na nj. godú v Hrenovicah zbrani (Bog jih živi! Vr.) 11 gld. 75 kr. po čast. g. župn. J. Podboju «pro mensa Jer.» — Bolna 1 gld., da bi dijaki molili njej za zdravje in še nekemu dobrotniku. — Č. g. župnik J. Eder 15 gld. — Preč. g. dek. J. O. 10 gld. — Blag. g. grajščak M. Staré 10 gld. — Č. g. župn. Al. Staré 2 gld. — Star. prijatelj in dobrotnik, ki v testam. neče nič zapuščati, 35 gld. (Tako, hvala Bogú in dobrotnikom, katerim Bog tisuč- in tisučkrat poverni, je zdaj vse plačano za mesec maj, in ostanejo še kaki groši za mesec rožnik. Vr.)

Za sv. Detinstro: Po č. g. kapl. J. Oblaku 3 gld. 50 kr. — Č. g. kapl. Frančišek Pišec iz Cirknice 2 gld. — Ana R. 2 gld.

Za srednje-afrikanjski misijon: V. č. g. župn. M. Preželj 2 gld.

Za Don-Boskove misijone: V. č. župn. M. Preželj 2 gld.

Za brat. S. Rešnj. Telesa: Č. g. župnik Jan. Hromec 17 gld.

za faro Novo Oselico. (Ob enem na «Zg. Danico» 2 gld. 20 kr. Oboje oddano na zadevnih krajih.)